T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

CİLT : 4

BİRİNCİ İNİKAT

1 - XI - 1931 PAZAR

Münderecat

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati: 14

Muvakkat Reis — *Hasan B.*

Muvakkat kâtipler: *Ruşen Eşref B.* (AFYON KARAHİSAR), *Avni Doğan B.* (YOZGAT)

Muvakkat Reis — Yoklama yapılacaktır efendim.

[Yoklama yapıldı]

Muvakkat Reis — Ekseriyet vardır celse hazırdır efendim.

2 — NUTUKLAR

1 — Reisicümhur Gazi Hazretlerinin nutukları

(Reisicümhur Gazi Mustafa Kemal Hazretleri şiddetli ve sürekli alkışlar arasında Riyaset kürsüsünü teşrif buyurdular.)

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Muhterem Âzası;

Dördüncü Büyük Millet Meclisinin ilk içtima senesini açmakla mübahiyim. Muhterem âzayı hürmet ve muhabbetle selâmlarım.

Yeni intihabatı müteakip Yüksek Meclisin fevkalâde içtimaında vücude getirdiğiniz eserlerin memleketin umumî hayatında faydalı tesirleri sabittir. Cihanşumul buhranın tesirlerine karşı her yerde yeni vergilerle tedbir aranırken Türkiye Büyük Millet Meclisi bilâkis bazı vegileri indirmek gibi fevkalâde cesuranc bir hareket ihtiyar etti. Vatandaş hayatında tedbirlerinizin tesirleri hayırlı olarak mahsustur.

Memleket efkârında sükûneti ve idarede istikrarı temin eden tedbirleriniz de tezkâra şayandır.

Dahilî siyasette husule getirdiginiz itimat ve huzur vatandaşları feyizli mesailerinde müsterih ve mütmain kılmıştır. Cümhuriyet kanunlarının ve Cümhuriyet kuvvetlerinin hürmet ve itibarı memleket için esas mesnet ve müeyyide olduğu bir daha sabit olmuştur.

Muhterem arkadaşlarım;

İçinde bulunduğumuz sene, malî ve iktısadî umumî buhrana karşı milletlerin çetin bir imtihan geçirmekte olmalarile hususî dikkatı caliptir.

Bu imtihanda Türk milleti hayatiyeti; faaliyeti, kanaatkârlığı ve fedakârlığı ile takdire lâyik bir kudret göstermektedir. *(Alkışlar).*

Gelecek sene de beynelmilel buhranın devamına hazırlıklı bulunmak vazifesi karşısındayız. Malî ve iktısadî vaziyeti yakından takip ederek tedbirleri vaktinde ittihaz etmek en mühim işiniz olacaktır. *(Bravo sesleri alkılşar).*

Çetin imtihanlara muvaffakiyetle mukabele eden millî paranın kudretini ve milletin beynelmilel buhrana karşı yüksek varlığının esaslarını masun bulundurmak başlıca gayemizdir. Bu uğurda milletimize has olan azim ve fedakârlığı, icap ederse en yüksek derecelerde tecelli ettirmek kat'î kararımızdır *(Bravo sesleri, alkışlar)*.

Nefsimize ve millet kudretlerine itimat, Hükûmette ve siyasette istikrar, tasarrufta ve fedakârlıkta sarsılmaz bir karar, Devletin dahil ve hariçte emniyet ve sükûnete mazhariyeti; halin başlıca tedbirleridir. Esasen bizde mevcut olan bu şeraitin icap ettikçe lâyikile ve kemalile tecelli ettirilmesi, müşkülâtın iktihamı için emin ve müessir olacaktır. Yüksek himmetinizle Türk Milleti dahilî hayatında ve beynelmilel vaziyetinde cihanı saran büyük müşkülâttan yeni bir kudretle temayüz ederek çıkacaktır *(Şiddetli alkışlar)*.

Muhterem Millet Vekilleri;

Haricî siyasetimizin müsalemetperver ve müstakim mahiyeti geçen sene içinde bir daha tebarüz etmiştir. Yakın komşularımızla münasebetlerimizin samimiyeti artmıştır. Beynelmilel âlemde, her Devletle eyi münasebette bulunmakta, müsbet semereler elde etmekteyiz.

Türkiyenin emniyetini gaye tutan, hiç bir milletin aleyhinde olmıyan bir sulh istikameti bizim daima düsturumuz olacaktır *(Bravo sesleri, şiddetli alkışlar)*.

Başvekilin ve Hariciye Vekilinin Yunanistanı ziyaretleri iki memleket arasında kıymetli dostluk tezahüratına vesile vermekle bilhassa dikkat ve memnuniyetimizi mucip oldu *(Alkşlar)*.

Birbirlerile davası kalmadığını; birbirlerile eyi geçinmek kararında bulunduğunu ilân eden iki memleketin münasebetlerinde hayırlı inkişafları memnuniyetle teshil ve teşvik etmek emelimizdir.

Macaristana vuku bulan ayni ziyaretlerin eyi intibalarını bilhassa zikretmek isterim. Kardaş Macar Milleti ile dostluk tezahüratı daima arzu ve iltizam ettiğimiz mes'ut hâdiseler kıymetindedir *(Alkışlar)*.

Irak Kıralı Hazretlerinin ve kıymetli nazırları-

nın ziyaretleri memleketimizde pek tatlı hatıralar bıraktı. İrakla münasebetlerimizin dürüst ve eyi komşuluk yolunda tezahüratı ve mütemadiyen inkişafı bizim ciddî arzumuzdur.

Büyük dostumuz Sovyet Rusyanın Muhterem Hariciye Komiserini Ankarada kabul etmekle memnun olduk. İki memleketin tecrübe geçirmiş dostça münasebetlerini ayni kuvvet ve samimiyetle idame etmek tarafeynin büyük menfaat ve halis arzularının icabatından olduğu bu vesile ile de izhar ve tebarüz ettirilmiştir.

Muhterem efendiler;

Balkan milletleri arasında sulhu ve anlaşmayı istihdaf eden her millete mensup hususî teşekküllerin faaliyetlerini takdirle yadetmek benim için hususî bir zevktir *(Bravo sesleri, alkışlar)*.

Türkiye, coğrafi vaziyeti itibarile Balkanlarda sulhun muhafaza ve takviyesinde bilhassa alâkadardır. Komşularile hemen hiç bir davası ve ihtilâfı bulunmamak vaziyeti Türkiyenin temenniyatına hususî bir samimiyet izafe etmek tabiidir.

Aziz Arkadaşlarım;

Büyük Millet Meclisini yeni ve mühim vatan hizmetleri bekliyor. Yeni mesainizin ve tedbirlerinizin de Büyük milletinizin menfaatlerine tamamile uygun düşeceğine şüphe yoktur. Mensubiyetile müftehir bulunduğumuz Büyük Türk Milletinin emanet ve salâhiyetile beraber muhabbet ve müzahereti de sizin üzerinizdedir *(Sürekli alkışlar)*.

3 — İNTİHAPLAR

1 — Riyaset intihabı.

Muvakkat Reis — Reis intihabı yapılacaktır efendim.

Hulûsi B. (Sinop), Hasan Tahsin B. (Elâziz), Şahin B. (Gazi Ayıntap), Ali B. (Rize). Riyaset intihabına ait reylerin tasnifine memur edilmişlerdir.

Rey vermiyen varsa lûtfen istimal buyursunlar.

Ara istihsali hitam bulmuştur efendim.

İntihabın neticesini arzediyorum. Reye 241 zat iştirak etmiştir. Balıkesir Mebusu Kâzım Paşa Hazretleri 241 reyle müttefikan Meclis Riyasetine intihap edilmişlerdir *(Alkışlar)*.

(Kâzım Paşa Hazretleri kürsüyü işgal buyurdular)

Reis — Muhterem arkadaşlar; beni tekrar Meclis reisliğine intihap ettiğinizden dolayı teşekkür ederim. Bu itimadı; bundan evvelki senelerde vazifemi Âli Meclisin arzusuna muvafık bir surette yapmış olduğuma delil addediyorum. Teveccühünüzün devamı benim için büyük bir kuvvet ve mucibi iftihardır. Vazifemde muvaffakiyetim sizin kıymetli muzaheretlerinize bağlıdır. Cümlenizi kalbî hürmet ve muhabbetle selâmlarım *(Alkışlar)*.

2 — Reis Vekilleri, İdare Âmirleri ve Kâtipler intihabı.

Reis — Efendim; Reis Vekilleri, İdare Âmirleri ve Kâtipler intihap edilecektir. Reylerini verenler tekrar yerlerine otursunlar.

Reylerini vermiyen varsa lûtfen istimal buyursunlar.

(Reyler toplanmıştır.)

Riyaset Divanı intihabını tasnif için Hasan Reşit B. (Muş), Mustafa Fevzi B. (Manisa), Mükerrem B. (İsparta) memur edilmişlerdir.

İdare Âmirleri intihabını tasnif için Mustafa Vasfi B. (Tokat), Ahmet Avni B. (Yozgat), Refik B. (Konya) memur edilmişlerdir.

Kâtiplerin intihabına dair reyleri tasnif için Şevket B. (Giresun), Coşkun Osman B. (Kayseri), Memet B. (Maraş) memur edilmişlerdir.

Reylerin tasnifi için celseyi on dakika tatil ediyorum.

Kapanma saati: 15

İKİNCİ CELSE

Açılma saati: 15,10

Reis — *Kâzım Pş.*

Muvakkat kâtipler: *Ruşen Eşref B.* (AFYON KARAHİSAR), *Haydar Rüştü B.* (DENİZLİ)

Reis — Celse inikat etmiştir efendim. Reylerin neticesini arzediyorum.

Reis vekilliklerine: Refet B. (Bursa) 232, Vasıf B. (İzmir) 232, Hasan B. (Trabzon) 232 reyle intihap olunmuşlardır. *(Alkışlar)*

Hasan B. (Trabzon) — Muhterem arkadaşlar: Reis vekilliğine yeniden beni intihap suretile büyük şeref verdiniz. Teveccüh ve itimadınıza lâyik olmağa çalışacağım. Daima olduğu gibi kıymetli müzaheretinizin devamını dilerim.